

Příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem

Příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem je dána tehdy, pokud by bez zaviněného jednání pachatele škodlivý následek nenastal. Příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem se nepřerušuje, jestliže k jednání pachatele přistupuje další skutečnost, jež spolupůsobí při vzniku následku, avšak jednání pachatele zůstává skutečností, bez níž by ke vzniku následku nebylo došlo. K přerušení příčinné souvislosti by došlo jedině tehdy, pokud by nová okolnost působila jako výlučná a samostatná příčina, která by způsobila následek bez ohledu na jednání pachatele.

Příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem je dána tehdy, pokud by bez zaviněného jednání pachatele škodlivý následek nenastal. Příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem se nepřerušuje, jestliže k jednání pachatele přistupuje další skutečnost, jež spolupůsobí při vzniku následku, avšak jednání pachatele zůstává skutečností, bez níž by ke vzniku následku nebylo došlo. K přerušení příčinné souvislosti by došlo jedině tehdy, pokud by nová okolnost působila jako výlučná a samostatná příčina, která by způsobila následek bez ohledu na jednání pachatele.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 3 Tdo 399/2002, ze dne 15.10.2002)

Nejvyšší soud České republiky projednal v neveřejném zasedání konaném dne 15. října 2002 dovolání, které podala nejvyšší státní zástupkyně v neprospěch obviněného J. K., proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 4. 2002, sp. zn. 6 To 72/2002, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 3 T 143/2001, a rozhodl podle § 265k odst. 1, § 265l odst. 1 tr. řádu tak, že usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 4. 2002, sp. zn. 6 To 72/2002, a rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 8. 1. 2002, sp. zn. 3 T 143/2001 se zrušují. Současně se zrušují i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Okresnímu soudu v Olomouci se přikazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Citovaným rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 8. 1. 2002 byl obviněný J. K. uznán vinným trestným činem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák., protože dne 23. 4. 2001 kolem 22.30 hodin řídil osobní motorové vozidlo zn. Škoda 120L, SPZ OCC 48-76, po silnici III. třídy č. 44314 km 5,6 v katastru obce H. ve směru od H. V., kdy vlivem podnapilosti nezvládl řízení vozidla a s vozidlem havaroval vpravo mimo vozovku, kde narazil do kamenů lemujících okraj vozovky, v důsledku čehož poškozený spolujezdec M. B., utrpěl roztržitěnou zlomeninu pravého bérce nad hlezenným kloubem s posunem úlomků a tržnou ránu na bérce včetně odlomení vnitřního kotníku, otřes mozku lehkého stupně, a tato zranění si vyžádala hospitalizaci včetně operace, kdy léčení poškozeného dosud trvalo, a následnou zkouškou metodou plynové chromatografie včetně zpětného propočtu bylo zjištěno, že obviněný měl v době dopravní nehody nejméně 1, 85 g/kg ethylalkoholu v krvi.

Za to byl odsouzen podle § 201 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců, přičemž podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr. zák. mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu 3 roky. Současně mu byl podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zák. uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 4 roky. Dále bylo podle § 229 odst. 1 tr. ř. rozhodnuto o náhradě škody.

Rozsudek nenabyl bezprostředně právní moci, neboť jej odvoláním napadli jednak státní zástupce v neprospěch obviněného a jednak poškozený M. B. O podaných řádných opravných prostředcích rozhodl Krajský soud v Ostravě ve veřejném zasedání dne 15. 4. 2002 usnesením sp. zn. 6 To 72/2002 tak, že obě podaná odvolání podle § 256 tr. ř. zamítl.

Proti tomuto rozhodnutí podala nejvyšší státní zástupkyně dovolání v neprospěch obviněného J. K., které opřela o důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Je toho názoru, že rozhodnutí obou soudů spočívá na nesprávném právním posouzení skutku, pokud bylo jednání obviněného posouzeno toliko jako trestný čin podle § 201 písm. d) tr. zák. Tato právní kvalifikace je v rozporu s popisem skutku ve výroku o vině soudu I. stupně. Podle tohoto výroku, který má plnou oporu v provedeném dokazování, utrpěl poškozený M. B. v příčinné souvislosti s jednáním obviněného zranění pravé dolní končetiny, které nepochybně mělo charakter těžké újmy na zdraví ve smyslu § 89 odst. 7 písm. ch) tr. zák. Nepoužití právní kvalifikace podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. soudem prvního stupně s poukazem na spoluzavinění poškozeného M. B. (v kritické době rovněž podnapilý, nepřipoutaný bezpečnostním pasem) považuje dovolatel za nesprávné. Skutek popsany ve výroku rozsudku měl být v souladu s právem kvalifikován nejen jako trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák., ale též jako trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák.

V petitu podaného dovolání proto nejvyšší státní zástupkyně navrhla, aby Nejvyšší soud České republiky podle § 265k odst. 1 tr. ř. z důvodů uvedených v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. obě citovaná rozhodnutí zrušil, podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal věc Okresnímu soudu v Olomouci k novému projednání a rozhodnutí a aby toto rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání.

K podanému dovolání se písemně vyjádřil obviněný prostřednictvím své obhájkyne. Je přesvědčen, že obě rozhodnutí jsou správná a odpovídají zákonu. Navrhl, aby dovolání nejvyššího státního zástupce bylo podle § 265j tr. ř. jako nedůvodné zamítnuto.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen Nejvyšší soud) jako soud dovolací nejprve zjišťoval, zda v předmětné věci jsou splněny podmínky přípustnosti dovolání podle § 265a tr. ř. a shledal, že dovolání je přípustné /§ 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř./, bylo podáno osobou oprávněnou /§ 265d odst. 1 písm. a) tr. ř./ a bylo podáno ve lhůtě a u příslušného soudu podle § 265e odst. 1, 2 tr. ř.

Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Aniž by Nejvyšší soud ve vztahu k tvrzenému dovolacímu důvodu přezkoumával úplnost dokazování a hodnocení důkazů soudem prvního event. druhého stupně, při posuzování důvodnosti podaného dovolání vycházel z konečného skutkového zjištění obou soudů. Shledal, že skutek popsany ve výroku rozsudku se

nekryje s užitou právní kvalifikací podle § 201 písm. d) tr. zák., neboť obviněný J. K. dle zjištění soudu nejenže řídil osobní automobil a vlivem podnapilosti (1,85 g/kg ethylalkoholu v krvi) s vozidlem havaroval, ale v příčinné souvislosti s tímto jednáním utrpěl poškozený M. B. popsaná zranění pravé dolní končetiny, která bezpochyby vykazují charakter těžké újmy na zdraví ve smyslu ustanovení § 89 odst. 7 písm. ch) tr. zák. Takto zjištěný skutek měl být proto právně posouzen nejen podle § 201 písm. d) tr. zák., ale i jako trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, odst. 2 tr. zák. Podané dovolání lze tedy považovat za důvodné.

Nejvyšší soud se neztotožnil s postupem soudu prvního stupně, když nepoužití právní kvalifikace podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. odůvodnil spoluzaviněním poškozeného M. B., které mělo spočívat v tom, že v kritické době byl rovněž ve stavu těžké opilosti a po nastoupení do vozidla se nepřipoutal bezpečnostním pasem. Pokud by poškozený nebyl v podnapilém stavu a byl připoután, pak by téměř s určitostí /s odkazem na příslušný znalecký posudek/ neutrpěl tak závažná poranění. Za této situace podle názoru nalézacího soudu bylo nutno postupovat ve prospěch obviněného a přičíst mu vinu toliko za prosté ublížení na zdraví podle § 223 tr. zák. a protože je jednočinný souběh tohoto trestného činu a trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák. vyloučen, právně posoudit jednání obviněného pouze dle posledně uvedeného zákonného ustanovení.

Soud prvního stupně, ale i soud odvolací, pokud se s jeho názorem ztotožnil, zaměnil otázku příčinné souvislosti mezi jednáním obviněného J. K. a nastalým následkem (účinkem) v podobě těžké újmy na zdraví poškozeného M. B. s otázkou posouzení konkrétního stupně společenské nebezpečnosti jednání obviněného (§ 3 odst. 4 tr. zák.) v důsledku možného podílu poškozeného na následku - vzniku těžké újmy na zdraví.

Nejvyšší soud považuje za potřebné zdůraznit, že příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem je dána tehdy, pokud by bez zaviněného jednání pachatele škodlivý následek nenastal. Příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem se nepřerušuje, jestliže k jednání pachatele přistupuje další skutečnost, jež spolupůsobí při vzniku následku, avšak jednání pachatele zůstává skutečností, bez níž by ke vzniku následku nebylo došlo. K přerušení příčinné souvislosti by došlo jedině tehdy, pokud by nová okolnost působila jako výlučná a samostatná příčina, která by způsobila následek bez ohledu na jednání pachatele. V projednávané věci základní příčinou vzniku těžké újmy na zdraví poškozeného M. B. nebyla skutečnost, že sám poškozený byl v podnapilém stavu a nebyl při jízdě připoután bezpečnostním pasem, ale to, že obviněný J. K. řídil motorové vozidlo v silně podnapilém stavu a s tímto havaroval. Určitá míra spoluzavinění poškozeného na způsobeném následku (účinku) proto nemůže být důvodem k tomu, aby obviněnému nemohla být přičítána odpovědnost za vzniklou těžkou újmu na zdraví. Tato otázka může vést toliko k úvahám o stupni společenské nebezpečnosti jednání obviněného v souvislosti s kritérii rozhodnými pro ukládání trestu (§ 23 a § 31 tr. zák.).

Nejvyšší soud proto v projednávané věci dospěl k závěru, že dovoláním napadené rozhodnutí spočívalo na nesprávném právním posouzení skutku, když jednání obviněného J. K. nebylo právně posouzeno nejen jako trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák., ale též jako trestný ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák.

Vzhledem k těmto uvedeným skutečnostem shledal Nejvyšší soud podané dovolání důvodným a podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 4. 2002, sp. zn. 6 To

72/2002, a rozsudek Okresního soudu v Olomouci sp. zn. 3 T 143/2001. Současně zrušil i všechna další rozhodnutí na obě rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Okresnímu soudu v Olomouci přikázal, aby věc v potřebném rozsahu projednal a rozhodl.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)